

POSTANOWIENIE

Dnia 18 lutego 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jan Górowski (przewodniczący)

SSN Zbigniew Kwaśniewski (sprawozdawca)

SSN Krzysztof Pietrzykowski

w sprawie z powództwa I. B.

przeciwko „E.(...)” Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P.

o ustalenie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 18 lutego 2010 r.,

zażalenia powoda na postanowienie Sądu Apelacyjnego

z dnia 20 sierpnia 2009 r., sygn. akt I WSC (...) [I ACz (...)],

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Apelacyjny odrzucił skargę kasacyjną powoda I. B. wniesioną od postanowienia tego Sądu z dnia 12 maja 2009 roku oddalającego zażalenie powoda na zarządzenie Przewodniczącego XIV Wydziału Cywilnego Sądu Okręgowego w P. w przedmiocie zwrotu pozwu.

W motywach swojego rozstrzygnięcia odrzucającego skargę kasacyjną Sąd drugiej instancji wskazał, że przedmiotem zaskarżonego skargą kasacyjną postanowienia było oddalenie zażalenia, a na takie postanowienie, ze względu na treść art. 398¹ § 1 k.p.c., skarga kasacyjna nie przysługuje. Zgodnie z przywołanym przepisem skarga kasacyjna przysługuje jedynie od wydanego przez sąd drugiej instancji prawomocnego wyroku lub postanowienia w przedmiocie odrzucenia pozwu lub umorzenia postępowania kończących postępowanie w sprawie. Postanowienie

oddalające zażalenie na zarządzenie przewodniczącego o zwrocie pozwu nie jest postanowieniem kończącym postępowanie w sprawie, a zatem nie przysługuje na nie skarga kasacyjna.

Zażalenie na powyższe postanowienie odrzucając skargę kasacyjną wniósł powód zarzucając naruszenie art. 398¹ § 1 k.p.c. W jego ocenie zaskarżone postanowienie jest postanowieniem kończącym postępowanie w sprawie, gdyż ze względu na upływ, przewidzianego w art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 7 lipca 2005 roku o zmianie niektórych ustaw dotyczących nabywania własności nieruchomości (Dz. U. z 2005 r. Nr 157, poz. 1315), 3-letniego terminu przewidzianego na złożenie wniosku o nabycie mieszkania powód nie może dochodzić swoich praw w toku postępowania sądowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie jest zasadne.

W judykaturze reprezentowane jest jednolite stanowisko, zgodnie z którym niedopuszczalna jest skarga kasacyjna wniesiona od postanowienia oddalającego zażalenie na zarządzenie przewodniczącego w przedmiocie zwrotu pozwu (por. np. postanowienie SN z dnia 16 kwietnia 2008 r., I CZ 10/08, niepubl., postanowienie SN z dnia 26 stycznia 2000 r., III CZ 171/99, niepubl., postanowienie SN z dnia 19 grudnia 1996 r., II CKN 60/96, niepubl., postanowienie SN z dnia 11 lipca 1997 r., II CKN 315/97, niepubl.; postanowienie z dnia 11 września 1997 r., II CZ 113/97, niepubl.). Słusznie podnosi się, że postanowienie to nie jest postanowieniem kończącym postępowanie w sprawie, a zatem skarga kasacyjna wniesiona od takiego orzeczenia podlega odrzuceniu jako niedopuszczalna, ze względu na treść art. 398¹ § 1 k.p.c.

Postanowieniem kończącym postępowanie w sprawie jest wyłącznie takie postanowienie, które kończy sprawę, jako pewną całość poddaną pod osąd (por. uchwała siedmiu sędziów SN z dnia 24 listopada 1998 r., III CZP 44/98, publ. OSNC 1999, nr 5, poz. 87). Postanowieniem takim jest jedynie takie orzeczenie, którego wydanie wyłącza możliwość podjęcia dalszych czynności sądowych w sprawie. Takiego charakteru nie można przypisać postanowieniu sądu drugiej instancji oddalającemu zażalenie na zarządzenie przewodniczącego o zwrocie pozwu. Zwrot pozwu, zarządzony przez przewodniczącego w następstwie nieusunięcia w wyznaczonym terminie wad formalnych pozwu uniemożliwiających prawidłowe wszczęcie procesu (art. 130 § 2 zd. 1 k.p.c.), nie wyłącza bowiem możliwości jego ponownego wniesienia do sądu (por. postanowienie SN z dnia 23 stycznia 1998 r., I CZ 207/97, niepubl); zgodnie

bowiem z art. 130 § 2 zd. 2 k.p.c. pozew zwrócony nie wywołuje żadnych skutków, jakie ustawa wiąże z jego wniesieniem.

Powyższego stanowiska nie zmienia - podnoszona przez skarżącego w zażaleniu - okoliczność, iż w następstwie upływu przewidzianego w art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 7 lipca 2005 roku o zmianie niektórych ustaw dotyczących nabycia własności nieruchomości utracił on uprawnienie do żądania nabycia nieruchomości, o którym mowa w art. 5 ust. 1 przywołanej ustawy, a tym samym postanowienie oddalające zażalenie od zarządzenia przewodniczącego w przedmiocie zwrotu pozwu jest postępowaniem kończącym postępowanie w sprawie. Wbrew twierdzeniom skarżącego upływ terminu, o którym mowa w art. 5 ust. 4 ustawy nie wyłącza możliwości ponownego wystąpienia przez skarżącego z dochodzonym roszczeniem na drogę sądową i rozstrzygnięcia przez sąd sprawy co do jej istoty. Ma on natomiast wpływ na ocenę sądu rozpoznającego sprawę w przedmiocie istnienia materialnoprawnej podstawy dochodzonego roszczenia.

Mając powyższe na względzie, na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.